

کوتاه نوشت طرح‌های فرهنگی سال ۹۲

سازمان دانشجویان

مجری طرح: ستاد مرکزی سازمان دانشجویان

عنوان طرح: روحانیت شیعه در مواجهه با غرب

سرفصل فعالیت: دین و قرآن کتاب و کتابخوانی علم و اندیشه سیاست و اجتماع
 ادب و هنر محرومیت زدایی گردشگری علمی فرهنگی فوق برنامه

اهداف طرح:

تعمیق اندیشه و آگاهی‌های اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، دانشجویان
آشنایی دانشجویان با دیدگاه‌های مختلف علما و روحانیت شیعه در مواجهه با غرب
شناخت آنچه که روحانیت شیعه را وادار به واکنش در برابر غرب نمود
واکنش‌ها نقد و بررسی واکنش‌ها و برخوردهای روحانیت با غرب و آسیب‌شناسی این برخوردها

خلاصه طرح:

از زمان ورود اندیشه‌های غربی به کشورهای شرقی چون ایران، روشنفکران اسلامی، برای تعامل میان اندیشه شیعی و تفکر غرب که از آن به تعامل سنت و تجدد تعبیر کرده‌اند، عمدتاً یکی از دو راه «تسلیم محض»، و یا «اخذ و اقتباس‌گزینشی» که بیشتر در روشنفکران متأخر مشاهده می‌کنیم، پیشنهاد داده‌اند. جریان روحانیت شیعه در سیر موضع‌گیری خود در قبال غرب، هیچ‌گاه پیشنهاد «تسلیم محض» را نپذیرفته است و علاوه بر پیشنهاد «اخذ و اقتباس‌گزینشی»، دو پیشنهاد دیگر نیز داده است: نخست پیشنهاد «طرد مطلق اندیشه غربی» که بیشتر در ابتدای ورود آن از سوی برخی علمای سطوح پایین شیعه رایج شده است و دیگری پیشنهاد «تصرف در اندیشه غربی» که به عنوان مثال می‌توانیم آن را در اندیشه و نظام سیاسی امام خمینی ببینیم. تصرف نه تسلیم است، نه اقتباس و نه طرد، بلکه راهی مستقل است که اندیشه روحانیت شیعه در سیر تکامل غرب‌شناسی خود بدان رسیده است.
با پیدایش نیروی روشنفکری، نیروی مذهبی در مقابل این نیروی نوخواسته قرار می‌گیرد. نیروی مذهبی دژتاریخ گذشته ایران از سابقه‌ای طولانی برخوردار است و فراز و نشیب‌های زیادی را طی کرده است، ولی نیروی روشنفکری، نیروی تازه‌بنیادی است که هویت معرفتی و آرمانی‌های اجتماعی آن نه تنها برای نیروهای مذهبی، بلکه برای کسانی که در متن آن قرار می‌گیرند، چندان مشخص نیست. اینجا بود که عنصر "مذهب" بر خود لازم دید که نحوه تعامل خود با این مهمان تازه‌وارد را مشخص کند. عنصر مذهب با آگاهی نسبی از شرایط جدید به وجود آمده، احساس خطر می‌کرد و این امر به نوبه خود، باعث نوعی خودآگاهی ویژه و انسجام درونی بیشتر آن شد. این موضع‌گیری عنصر "مذهب" در برابر "تفکر نوین غرب"، در شرایط تاریخی متفاوت، اشکال مختلفی که در میان دو خط گفتگو و درگیری قرار دارند به خود گرفت. باتوجه به مقدمات بالا، سازمان دانشجویان جهاددانشگاهی مشهد در نظر دارد تا با برگزاری سلسله نشست‌هایی با موضوع "روحانیت شیعه در مواجهه با غرب" اشکال مختلف این مواجهه را برای دانشجویان نسل سوم انقلاب روشن سازد، لازم به ذکر است این طرح جز طرح‌های مصوب دفتر مرکزی در سال ۹۲ نیز می‌باشد. اساتید پیشنهادی به شرح ذیل می‌باشد:

۱- دکتر سید عباس صالحی (دکتری فلسفه، پژوهشگر و استاد حوزه و دانشگاه، عضو هیات امنای دفتر تبلیغات اسلامی قم)

۲- دکتر عبدالوهاب فراتی (دکتری علوم سیاسی، عضو هیئت‌پژوهش‌های فرهنگ و اندیشه اسلامی صاحب تالیفات هم‌چون کتاب روحانیت و تجدد

۳- حجت الاسلام دکتر جواهری (عضو هیئت علمی گروه معارف اسلامی دانشگاه فردوسی مشهد و استاد درس اندیشه امام خمینی (ره))

زمان اجرا: شنبه ۹۲/۵/۲۶ مکان اجرا: سالن شورای سازمان مرکزی جهاددانشگاهی